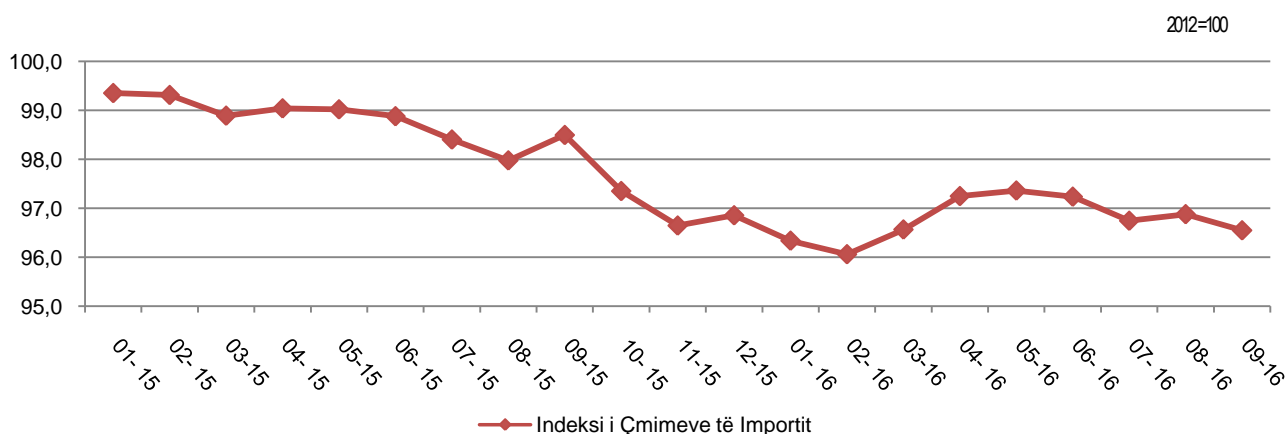

Indeksi i Çmimeve të Importit

Tremujori III, 2016

Tiranë, më 06 Dhjetor 2016: Në tremujorin e tretë të vitit 2016, Indeksi i Çmimeve të Importit arriti 96,7 kundrejt vitit 2012. Indeksi i Çmimeve të Importit u ul përkatësisht me 1,6 %, në krahasim me tremujorin e tretë 2015 dhe 0,6 % në krahasim me tremujorin e dytë 2016.

Fig. 1 Indeksi i Çmimeve të Importit sipas muajve, Janar 2015 – Shtator 2016

Ndryshimi vjetor i Indeksit të Çmimeve të Importit, në tremujorin e tretë 2016 është -1,6 %. Në seksionin e industrisë nxjerrëse indeksi i çmimeve të importit ka shënuar ulje me 6,1 %, ndërsa në aktivitetin e industrisë përpunuese ky indeks ka shënuar ulje me 1,6 %.

Në tremujorin e tretë 2016 ndryshimi tremujor i indeksit është -0,6 %. Çmimet e Importit në seksionin “Industria Përpunuese” shënuan ulje me 0,5 %, krahasuar me tremujorin e mëparshëm. Çmimet e importit kanë shënuar ulje në aktivitetet “Prodhimi i makinerive dhe pajisjeve” me 3,3 % dhe “Prodhimi i letrës dhe produkteve prej letre” me 3,1 %. Ndërsa çmimet e importit të produkteve në aktivitetet “Përpunimi i tekstileve” dhe “Prodhimi i mjeteve të transportit, rimorkiove dhe gjysëmrimorkiove” shënuan rritje përkatësisht me 2,5 % dhe 1,5 %.

Indeksi i Çmimeve të Importit në seksionin “Industria nxjerrëse” ka pësuar ulje me 0,5 %. Uljen më të madhe e ka shënuar “Nxjerrja e mineraleve të tjera nga minierat apo karrierat” me 0,9 %.

Tab. 1 Indeksi i Çmimeve të Importit

2012=100

NVE	Përshkrimi	Peshat	07- 16	08- 16	09-16	III-16
	Gjithsej	100,0	96,7	96,9	96,5	96,7
B	Industri Nxjerrëse	0,4	93,4	93,3	93,1	93,2
05	Nxjerrja e qymyrit dhe linjiteve	0,2	93,1	93,1	93,1	93,1
08	Nxjerrja e mineraleve të tjera nga minierat apo karrierat	0,2	92,2	92,0	91,7	92,0
C	Industria Përpunuese	95,5	97,7	97,7	97,5	97,6
10	Përpunimi i produkteve ushqimore	11,0	93,3	94,4	94,1	93,9
11	Prodhimi i pijeve	2,0	98,1	96,6	98,3	97,7
12	Prodhimi i produkteve të duhanit	1,3	100,2	100,2	100,2	100,2
13	Përpunimi i tekstileve	5,5	111,4	111,5	111,5	111,5
14	Konfeksionimi i veshjeve	5,6	105,6	105,0	104,1	104,9
15	Prodhimi i lëkurës dhe produkteve prej lëkure	5,2	91,9	91,9	91,9	91,9
16	Prodhimi i drurit dhe produkteve prej druri dhe dushku, përveç mobilie; prodhimin e artikujve prej kashte dhe xunkthi	1,4	103,2	103,9	103,9	103,7
17	Prodhimi i letres dhe produkteve prej letre	3,0	93,3	92,6	92,0	92,6
18	Shtypshkrimi dhe rigropimi i mediave të regjistruara	0,0	78,4	78,4	78,4	78,4
19	Përpunimi i koksit dhe rafineria e nënprodukteve të naftës	8,4	93,4	92,0	90,4	92,0
20	Prodhimi i kimikateve dhe produkteve kimike	7,7	97,2	97,7	98,1	97,7
21	Përpunimi i produkteve dhe preparateve farmaceutikë	3,9	103,3	103,2	103,1	103,2
22	Prodhimi i produkteve të kauçikut dhe plastikës	4,0	96,5	96,9	96,4	96,6
23	Prodhimi i produkteve minerale jo metalike	3,2	95,4	95,7	95,4	95,5
24	Metalurgjia	5,2	90,9	90,8	90,8	90,8
25	Prodhimi i produkteve metalikë të fabrikuar, përveç makinerive dhe pajisjeve	4,5	103,3	103,1	103,2	103,2
26	Prodhimi i produkteve optikë, elektronikë, kompjuterikë	5,0	100,4	100,5	100,3	100,4
27	Prodhimi i pajisjeve elektrike	5,3	99,5	99,4	99,5	99,5
28	Prodhimi i makinerive dhe pajisjeve p,k,t	6,9	104,8	104,5	105,0	104,7
29	Prodhimi i mjeteve të transportit, rimorkiove dhe gjysëmrorkiove	3,4	108,3	108,3	108,3	108,3
30	Prodhimi i mjeteve të tjera të transportit	0,6	87,2	87,2	87,2	87,2
31	Prodhimi i mobiljeve	0,7	96,8	96,8	96,8	96,8
32	Industri të tjera p,k,t	1,6	99,3	99,5	99,7	99,5
D	Energjia elektrike, gaz, avull dhe ajër i kondicionuar	2,8	75,3	80,9	75,8	77,3
35	Energjia elektrike, gazi, avulli dhe ajri kondicionuar	2,8	75,3	80,9	75,8	77,3
E	Furnizimi me ujë, aktivitetet e trajtimit dhe menaxhimit të mbeturinave, mbetjeve	1,3	74,6	74,8	74,8	74,7
38	Aktivitetet e grumbullimit, trajtimit dhe asgjësimit të mbetjeve; rikuperimi i materialeve	1,3	74,6	74,8	74,8	74,7

Tab. 2 Ndryshimet tremujore dhe vjetore të Indeksit të Çmimeve të Importit

			%	
NVE	Përshkrimi	Peshat	III-16 / II - 16	III-16 / III- 15
	Gjithsej	100,0	-0,6	-1,6
B	Industri Nxjerrëse	0,4	-0,5	-6,1
05	Nxjerrja e qymyrit dhe linjiteve	0,2	0,0	-10,7
08	Nxjerrja e mineraleve të tjera nga minierat apo karrierat	0,2	-0,9	-1,7
C	Industria Përpunuese	95,5	-0,5	-1,6
10	Përpunimi i produkteve ushqimore	11,0	0,8	-0,1
11	Prodhimi i pijeve	2,0	0,2	-1,7
12	Prodhimi i produkteve të duhanit	1,3	-1,1	-1,6
13	Përpunimi i tekstileve	5,5	2,5	2,3
14	Konfeksionimi i veshjeve	5,6	-1,1	3,7
15	Prodhimi i lëkurës dhe produkteve prej lëkure	5,2	0,1	1,8
16	Prodhimi i drurit dhe produkteve prej druri dhe dushku, përveç mobilie; prodhimin e artikujve prej kashte dhe xunkthi	1,4	0,9	-1,7
17	Prodhimi i letrës dhe produkteve prej letrë	3,0	-3,1	-3,2
18	Shtypshkrimi dhe rigrupimi i mediave të regjistruara	0,0	0,0	-3,2
19	Përpunimi i koksit dhe rafineria e nënprodukteve të naftës	8,4	-0,9	-6,2
20	Prodhimi i kimikateve dhe produkteve kimike	7,7	-0,3	-1,9
21	Përpunimi i produkteve dhe preparateve farmaceutikë	3,9	-0,5	0,3
22	Prodhimi i produkteve të kauçikut dhe plastikës	4,0	-1,5	-0,8
23	Prodhimi i produkteve minerale jo metalike	3,2	-1,4	1,6
24	Metalurgjia	5,2	-1,4	-5,9
25	Prodhimi i produkteve metalikë të fabrikuar, përveç makinerive dhe pajisjeve	4,5	-0,2	-5,9
26	Prodhimi i produkteve optikë, elektronikë, kompjuterikë	5,0	-0,4	-0,6
27	Prodhimi i pajisjeve elektrike	5,3	-0,5	0,1
28	Prodhimi i makinerive dhe pajisjeve p,k,t	6,9	-3,3	0,9
29	Prodhimi i mjeteve të transportit, rimorkiove dhe gjysëmrimorkiove	3,4	1,5	-1,9
30	Prodhimi i mjeteve të tjera të transportit	0,6	0,3	0,8
31	Prodhimi i mobilieve	0,7	-0,7	-0,6
32	Industri të tjera p,k,t	1,6	0,5	0,3
D	Energjia elektrike, gaz, avull dhe ajër i kondicionuar	2,8	-0,4	-8,0
35	Energjia elektrike, gazi, avulli dhe ajri kondicionuar	2,8	-0,4	-8,0
E	Furnizimi me ujë, aktivitete të trajtimit dhe menaxhimit të mbeturinave, mbetjeve	1,3	-8,6	-17,9
38	Aktivitetet e grumbullimit, trajtimit dhe asgjësimit të mbetjeve; rikuperimi i materialeve	1,3	-8,6	-17,9

Metodologjia

Indeksi i Çmimeve të Importit është tregues statistikor i përcaktuar në Programin e Statistikave Zyrtare, 2012 – 2016. Metodologjia e përdorur mbështetet në Rregulloren e Këshillit Evropian Nr. 1165/98 e datës 19 maj 1998, ndryshuar me rregulloren e KE-së Nr. 1158/2005 të datës 6 korrik 2005 për Statistikat Afatshkurtra.

Klasifikimi. Klasifikimi i përdorur për aktivitetet është Nomenklatura e Veprimtarive Ekonomike, NVE, Rev.2. Çmimet e importit mblidhen, përpunohen dhe publikohen në bazë të Klasifikimit të Produkteve sipas Aktivitetit Ekonomik (CPA 2008). Produktet janë klasifikuar në nivel 6 shifror sipas NP 2008 (CPA 2008) në aktivitetin në të cilin ato janë importuar.

Njësia e vrojtimit. Si njësi e vrojtimit për llogaritjen e Indeksit të Çmimeve të Importit shërbejnë ndërmarrjet ekonomike të cilat importojnë produkte nga tregu i huaj. Vrojtimi përfshin të gjitha ndërmarrjet të cilat ushtrojnë veprimtarinë e tyre në aktivitetet prodhuese si Industria Nxjerrëse, Përpunuese, Energji elektrike dhe Ujë ose në aktivitetet e Tregtisë me shumicë. Këto ndërmarrje mbulojnë 80% të vlerës së importeve në aktivitetin ku bëjnë pjesë.

Kryerja e Vrojtimit për Çmimet e Importit ka filluar në vitin 2012. Ky vit shërben si periudhë referuese e Indeksit të Çmimeve të Importit (IÇI).

Lista e produkteve përfaqësuese dhe e ndërmarrjeve përkatëse zgjidhet bazuar në të dhënat e importit nga autoritetet doganore. Të dhënat përpunohen dhe llogariten në aplikacionin SQL.

Në vitin 2016 u anketuan 620 ndërmarrje të cilat raportuan 1054 çmime produktesh të importuara.

Mbledhja e të dhënave. Të dhënat grumbullohen me vrojtimit tremujor dhe informacioni mbi çmimet e transaksioneve është mujor. Vrojtimi realizohet me intervistim të drejtpërdrejtë. Në pyetësorë janë vetëm produktet më përfaqësuese për ndërmarrjen të cilat kanë një kod gjashtë-shifror sipas NP 2008, përshkrimin e produktit, njësinë matëse, vendin e origjinës.

Llogaritja e indeksit. Indeksi i ri i Çmimeve të Importit është indeks zinxhir (me periudhë bazë vitin 2012 = 100). Sipas kësaj metode çmimi i çdo produkti në periudhën korente (y) krahasohet me çmimin që ai ka patur në muajin Dhjetor të vitit të mëparshëm (y – 1). Treguesi i llogaritur është çmimi relativ i produktit. Çmimet relative peshohen së bashku për të dhënë indeksin në nivel 6 shifror për çdo grup produkti. Indekset e llogaritura në nivel 6 shifror agregohen së bashku për të dhënë indeksin në nivel 2 shifror dhe kështu me radhë deri në llogaritjen përfundimtare të indeksit.

Çmimi relativ. Çmimi relativ është raporti i çmimit të produktit në periudhën korente me çmimin e produktit në dhjetor të vitit të mëparshëm.

Peshimi. Mesatarja e peshuar aritmetike e indekseve elementare të produkteve individuale do të formojë indeksin. Indeksi në (short - term - link) për nivelin 6 shifror sipas NVE Rev.2 është llogaritur duke shumëzuar

çdo peshë të produktit në nivel 6 shifror me çmimin relativ korespondues dhe duke pjesëtuar shumën e tyre me shumën e peshave.

Imputimi. Imputimet bëhen duke shumëzuar çmimin e periudhës së mëparshme me ndryshimin mesatar të çmimeve të produkteve të grupit në të cilin bën pjesë produkti (në nivelin më të ulët të agregimit 6 ose 2 shifror).

Formula e llogaritjes. Për llogaritjen e indeksit është përdorur formula e tipit Laspeyres zinxhir:

$$I_0^t = \frac{\sum_k P_{t;k} Q_{0;k}}{\sum_k P_{0;k} Q_{0;k}} = \sum_k \frac{P_{0;k} Q_{0;k}}{\sum_k P_{0;k} Q_{0;k}} \times \frac{P_{t;k}}{P_{0;k}}$$

ku:

$I_{(t)}$ - indeksi i periudhës t krahasuar me bazën 0 ;

P_{it} - çmimi i artikullit i në periudhën t;

P_{i0} - çmimi i artikullit i në periudhën 0 ;

Q_{i0} - sasia e artikullit i në periudhën 0.

Ky version i formulës së Laspeyres mund të rishkruhet si :

$$I(t) = \sum [W(i) * LTR(i, t-1, 0) * STR(i, t, t-1)]$$

Ku:

LTR (i, t-1, 0) është çmimi relativ ndërmjet periudhës t-1 dhe periudhës 0 dhe

STR (i, t, t-1) është çmimi relativ ndërmjet çmimit të periudhës korente t dhe çmimit të muajit Dhjetor të vitit të mëparshëm.

Matësit e Indeksit

Ndryshimi vjetor mat ndryshimin e çmimit midis tremujorit korent dhe të njëjtit tremujor të vitit të kaluar.

Ndryshimi tremujor mat ndryshimin e çmimit midis tremujorit korent dhe tremujorit paraardhës.